DOI No: <http://dx.doi.org/10.29228/Joh.48888>

Authenticity process is conducted by

Makale Türü: Araştırma makalesi
Geliş Tarihi: 14-01-2021
Kabul Tarihi: 08-02-2021
On-line Yayın: 25-02-2021

Article Type: Research article
Submitted: 14-01-2021
Accepted: 08-02-2021
Published Online: 25-02-2021

Atıf Bilgisi / Reference Information

Hiçyılmaz, Y. (2020). COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar eğitimine ilişkin öğretmen görüşleri. *Journal of History School*, 50, 697-711.

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE UZAKTAN GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ¹

Yahya HİÇYILMAZ²

Öz

Bu çalışmanın amacı, COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar eğitimi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerini incelemektir. Araştırma, durum çalışması modeline dayalı nitel bir çalışmadır. Araştırmancın amacına bağlı olarak farklı illerde ve okullarda görev yapan 12 görsel sanatlar öğretmenin görüşüne başvurulmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanan veriler, içerik analizi tekniği ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, COVID-19 pandemi sürecinde görsel sanatlar öğretmenlerinin uzaktan görsel sanatlar öğretimine yönelik olumlu ve olumsuz görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Öğretmenlerin uzaktan görsel sanatlar öğretim sürecinde internete erişim, altyapı eksikliği ve öğrenme süreci ile ilgili sorunlar yaşadıkları tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde düz anlatım yöntemini diğer yöntem ve tekniklere göre daha fazla tercih ettikleri belirlenmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, öğrencilerin ve öğretmenlerin COVID-19 salgını gibi ve olağanüstü afet durumlarında uzaktan eğitime hazırlamak amacıyla yeni planlamalar ve öğretim programlarının düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görsel sanatlar eğitimi, Görsel sanatlar öğretmenleri, COVID-19 pandemisi, Uzaktan görsel sanatlar eğitimi

¹Bu Makalenin etik kurul onayı Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde E-85157263-604.01.02-3644 sayı ve toplantı numarası ile alınmıştır.

² Dr. Öğr. Üyesi., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı, yahya-04@windowslive.com, Orcid: 0000-0003-3453-9998

Perceptions of Teachers Regarding Distance Visual Arts Education in the COVID-19 Pandemic Process

Abstract

The aim of this study is to evaluate the perceptions of teachers regarding distance visual arts education in the COVID-19 pandemic. The study is a qualitative study that is based on the case study model. Based on the aim of the study, perceptions of 12 visual arts teachers, who served in various cities in Turkey, were inquired. The data, which were collected by a semi-structured interview form, were analyzed by the content analysis technique. As a result of the study, it was determined that the visual arts teachers had positive and negative perceptions regarding distance visual arts education in the COVID-19 pandemic. It was determined that the teachers experienced problems that were related to internet access, lack of infrastructure, and learning processes in the process of distance visual arts education. Furthermore, it was determined that the teachers preferred the direct instruction method more frequently compared to other methods and techniques in the distance education process. According to the results of the study, it is suggested that new plans and education programs should be developed to prepare students and teachers for distance education in extraordinary disaster situations.

Keywords: Visual arts education, Visual arts teachers, COVID-19 pandemic, Distance visual arts teaching

GİRİŞ

COVID-19'un küresel bir salgına dönüşmesi ve Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO), bunu ilan etmesiyle dünyadaki birçok ülke önlem almak amacıyla sosyal yaşama ve örgün eğitime çeşitli kısıtlamalar getirmiştir. Bu kapsamda 194 ülkede okullar kapatılmıştır. Eğitimin sürekliliğini sağlamak için süreç, uzaktan eğitim araçları kullanılarak devam ettirilmiştir (Filiz ve Konukman, 2020). Bu çerçevede Türkiye'de diğer derslerde olduğu gibi görsel sanatlar dersinde de uzaktan eğitim, alternatif bir öğrenme biçimi olarak Eğitim Bilişim Ağı (EBA) aracılığıyla çevrim içi şeklinde sürdürülmüştür.

Sınıf ortamında gerçekleştirilen yüz yüze öğrenme biçimi, öğrenci-öğretmen etkileşimi ve öğretmen tarafından yönlendirilen bir öğrenme biçimi ile gerçekleşmektedir. İnternetin ticarileştirilmesi ve bilgi iletişim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla birlikte, çevrim içi öğrenme, başka bir deyişle uzaktan eğitim gibi yeni bir öğrenme biçimi ortaya çıkmıştır (Wu, Tennyson, Hsia ve Liao, 2008). Uzaktan eğitim, bireylerin herhangi bir ortama ihtiyaç duymadan (Menchaca ve Bekele, 2008) dijital teknolojileri kullanarak eğitim ve öğretim hizmetlerinden istedikleri zaman yararlanabilecekleri bir öğrenme biçimidir. Uzaktan eğitimin erişim esnekliği sağlayabilme ve coğrafi engelleri ortadan

kaldırabilme gibi olumlu yönleri bulunmaktadır (Wu, Tennyson ve Hsia, 2010). Dolayısıyla pandemi sürecinde uzaktan eğitimin tercih edilmesinde bu olumlu yönlerin önemli bir etken olduğu söylenebilir.

Etkileşim, uzaktan eğitimde öğrencilerin öğrenmelerini önemli bir biçimde etkilemektedir (Kuo, Belland, Schroder ve Walker, 2014). Pandemi süreci ile birlikte uzaktan eğitime geçiş hızlı bir şekilde başlanmıştır. Bu süreçte sınırlı teknoloji hizmetleri, öğretmenlerin anlamlı geri bildirim sağlamalarını ve öğrencileriyle doğrudan etkileşimde bulunmalarını da zorlaştırmıştır (Marshall, Shannon ve Love, 2020). Dolayısıyla COVID-19'un olağanüstü koşullar çerçevesinde öğretmenlerin ve öğrencilerin uzaktan eğitime normal bir geçiş yapmalarını engellediği ve yeni deneyimleri kazandırdığı söylenebilir.

COVID-19 küresel salgınıyla birlikte dijital öğrenmeye odaklanan araştırmaların arttığı görülmektedir. Yurt dışında yapılan çalışmalar incelendiğinde; COVID-19 pandemi sürecinde matematik eğitiminde dijital öğrenmeye bir geçiş olup olmadığının araştırıldığı (Almanthari, Mulenga ve Marbán, 2020), ortaokul matematik öğretmenlerinin salgın sürecinde e-öğrenme uygulama engellerine ilişkin görüşlerinin incelendiği (Maulina ve Bruce, 2020), pandemi sürecinde öğretmen adaylarının uzaktan beden eğitimi uygulamalarını nasıl deneyimlediklerinin araştırıldığı (Varea ve González-Calvo, 2020), öğretmenlerin pandemi sürecinde geçiş durumlarının (Marshall vd., 2020) incelendiği görülmüştür. Ülkemizde ise; COVID-19 salgın döneminde uzaktan eğitime devam etmek zorunda kalan öğretmenlerin, idarecilerin ve akademisyenlerin yaşadıkları sorunlar ve zorluklarla başa çıkma stratejileri hakkındaki algılarının incelendiği (Sari ve Nayır, 2020), pandemi sürecinde öğrencilerin ve öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin incelendiği (Hebebe, Bertiz ve Alan, 2020) araştırmalar görülmüştür. Ayrıca sınıf öğretmenleri (Sönmez, Yıldırım ve Çetinkaya, 2020), fen bilimleri öğretmenleri (Bakioğlu ve Çevik, 2020), biyoloji öğretmenleri (Karakaya, Selçuk, Cimen ve Yılmaz, 2020) ve Türkçe öğretmenlerinin (Bayburtlu, 2020) pandemi sürecinde uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin incelendiği araştırmalar da görülmüştür. Ancak görsel sanatlar öğretmenlerinin pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar eğitimine ilişkin görüşlerini inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır. Özellikle pandemi sürecinde müzik, sanat ve beden eğitimi öğretmenleri özel zorluklarla karşı karşıya geldiği bilinmektedir (Marshall vd., 2020). Dolayısıyla bu süreçte görsel sanatlar öğretmenlerinin uzaktan görsel sanatlar eğitimine yönelik görüşlerinin belirlenmesi, görsel sanatlar eğitiminin diğer paydaşlarına rehberlik etme açısından önem taşımaktadır. Ayrıca gelecekte doğal afet, salgın hastalık gibi acil durumlarda kullanılabilecek uzaktan görsel sanatlar eğitiminin planlanmasında önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu araştırmada, Covid-19 pandemi sürecinde uygulanan uzaktan görsel sanatlar eğitimine ilişkin görsel sanatlar öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır;

1. Görsel sanatlar öğretmenlerinin COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar öğretimine yönelik görüşleri nelerdir?
2. Görsel sanatlar öğretmenlerinin COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar öğretimine yönelik karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
3. Görsel sanatlar öğretmenlerinin COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar öğretiminde kullandıkları materyal, yöntem ve teknikler nelerdir?

YÖNTEM

COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar eğitimi uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerini inceleyen bu araştırma, durum çalışması modeline dayalı nitel bir çalışmadır. Bu model sınırlı bir sistemde derinlemesine betimleme imkânı sunmaktadır (Merriam, 2013).

Çalışma Grubu

Bu araştırma, farklı illerde ve okullarda görev yapan 12 görsel sanatlar öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubuna öğretmenlerin belirlenmesinde, amaçlı örneklem türlerinden maksimum çeşitlilik yöntemi esas alınmıştır. Bu çerçevede pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar eğitimi gerçekleştirilen farklı özelliklere sahip öğretmenlere ulaşılmaya çalışılmıştır. Çalışma grubu ile ilgili demografik bilgilere Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1

Çalışma grubu ile ilgili demografik bilgiler

	Değişkenler	f
Cinsiyet	Kadın	2
	Erkek	10
Mesleki Deneyim (yıl)	1-5	1
	6-10	5
	11-15	6
Çalıştığı Lise Türü	Anadolu İmam Hatip Lisesi	2
	Anadolu Lisesi	7
	Güzel sanatlar Lisesi	3
Görev Yeri	Van	4
	Ağrı	3
	Batman	1
	Sivas	1
	Erzurum	1
	Muş	2

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı oluşturmak amacıyla ilk önce ilgili literatür taramasında altı sorudan oluşan taslak yarı yapılandırılmış bir görüşme formu oluşturulmuştur. Daha sonra taslak form, alanında doktora yapmış iki görsel sanatlar uzmanının görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda iki soru birleştirilmiştir. Bu çerçevede beş sorudan oluşan nihai form elde edilmiştir. Formda, görsel sanatlar öğretmenlerinin COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar öğretimine yönelik olumlu ve olumsuz görüşlerini belirlemek için iki soru, uzaktan görsel sanatlar öğretimi sürecinde karşıladıkları sorunlara ilişkin görüşlerini belirlemek için bir soru ve uzaktan görsel sanatlar öğretimi sürecinde kullandıkları materyal, yöntem ve tekniklere ilişkin görüşleri belirlemek için iki soru olacak şekilde yer verilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Veriler toplanmadan önce gerekli izinler alınmıştır. Daha sonra görsel sanatlar öğretmenlerine görüşme soruları Zoom uygulaması üzerinden çevrimiçi olarak sunulmuştur. Bu yöntem ile öğretmenlerin ses kayıtları alınmıştır. Her bir öğretmen ile görüşme yaklaşık 40 dakika sürmüştür. Görsel sanatlar öğretmenlerinin gönüllü olarak araştırmaya katılmalarına dikkat edilmiş ve kimlikleri gizli tutulmuştur. Veriler, 2020 yılı Aralık ayı içerisinde toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Veri analizine başlamadan önce toplanan dijital ses dosyaları büyük bir itina ile yazıya dökülmüştür. Ardından her öğretmenin cevap formları GSÖ-1, GSÖ-2 şeklinde adlandırılmıştır. Bu şekilde bir araya getirilen veriler içerik analizi ile değerlendirilmiştir. “İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016 s.242). Bu çerçevede yazılı metinlerden tümevarımsal yöntem ile elde edilen kodlar, daha önceden benzer çalışmalardan yararlanılarak oluşturulan taslak kod listesine eklenmiştir. Eski kodlar, yazılı metinler ile ilişkilendirilerek elde edilen yeni kodlara göre yeniden düzenlenmiştir. Bir sonraki aşamada kodlar, bir birileri ile ilişkilendirilerek tema ve alt temalar belirlenmiştir. Son aşamada tema ve kodlar, katılımcıların ifadeleri doğrultusunda yorumlanmıştır.

Araştırmada, kodlama güvenilirliği sağlanmak amacıyla elde edilen yazılı metinler, başka bir uzman tarafından kodlama listesi ile karşılaştırılmıştır. Üçüncü bir uzman ise, elde edilen temaların kodlara tutarlılığını ve literatüre uyumunu kontrol etmiştir. Ayrıca kodlayıcıların uzlaşmadığı noktalarda uzlaşma görevi üstlenmiştir. Uzmanlar arasında tutarlılık olup olmadığını belirlemek amacıyla Miles ve Huberman (2015) tarafından sunulan (Uzlaşma Yüzdesi= $\frac{\text{Görüş birliği}}{\text{Görüş birliği} + \text{Görüş ayrılığı}} \times 100$) formül kullanılmıştır. Bu doğrultuda kodlama güvenilirliği .86 olarak hesaplanmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Araştırmada görsel sanatlar öğretmenlerinin COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar öğretimine yönelik görüşleri incelenmiştir. Analizler sonucunda elde edilen bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2

Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin Uzaktan Görsel Sanatlar Öğretimine Yönelik Görüşleri

Tema	Kodlar	f
Olumlu	Sınıf kontrolü ve disiplinin sağlanması	6
	Dersin sürekliliğinin sağlanması	12
	Dersin zaman ve mekân açısından esnek hale getirilmesi	11
	Zenginleştirilmiş içerik ve malzeme sağlama	8
	Tekrarlanabilirlik	1
	Zaman açısından pratik sağlama	1
	Teknolojiye yönelik olumlu tutum oluşturma	2
Olumsuz	Ders sürelerinin yetersiz olması	4
	Öğrenciler ile duygusal bağ yakalayamama	11
	Okula aidiyet duygusunun azalması	4
	Dijital bağımlılık	3
	Öğrencilerin bireysel farklılıkları gözetilememe	2

Tablo 2 incelendiğinde, COVID-19 pandemi sürecinde görsel sanatlar öğretmenlerinin uzaktan görsel sanatlar öğretimine yönelik olumlu ve olumsuz görüşlere sahip oldukları görülmüştür. Bu noktada görsel sanatlar öğretmenlerin daha çok dersin sürekliliğinin sağlanması (f=12), dersin zaman ve mekân açısından esnek hale getirilmesi (f=11) yönünde olumlu görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Ancak görsel sanatlar öğretmenlerinin geneli öğrenciler ile duygusal bağ yakalayamama (f=11) noktasında da olumsuz görüşlere sahip oldukları görülmüştür. Görsel sanatlar öğretmenlerinin bu konudaki görüşlerine örnek olarak aşağıdaki cümleler verilebilir:

“Pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar eğitiminin gerçekleştirilmesi, dersin işlenilmesi açısından faydalı olduğu düşüncesindeyim. Sonuçta öğrenciler ile sınıf ortamında etkileşime girmeden dersin öğretimini gerçekleştiriyoruz. Bu sayede öğrenciler dersten geri kalmamış olurlar” (GSÖ-1).

“Dijital teknolojileri kullanarak daha rahat materyallere ulaşabiliriz. Bu yol ile daha hızlı görsel verilere ulaşabiliriz. Ayrıca konu ile ilgili videoları paylaşabiliriz” (GSÖ-5).

“Öğrenciler ile duygusal bir bağ yakalayamıyoruz. Bu durum daha çok uygulamalı çalışmalarda görülmektedir” (GSÖ-12).

“Pandemi sürecinde en çok etkilenen öğrenciler genellikle kaynaştırma öğrencileridir. Sınıf ortamından daha da uzaklaştılar. Okulla olan bağları zaman içerisinde azalabilir” (GSÖ-4).

Araştırmada, görsel sanatlar öğretmenlerinin COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar öğretiminde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri incelenmiştir. Analizler sonucunda elde edilen bulgular Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3

Görsel sanatlar Öğretmenlerinin Uzaktan Görsel Sanatlar Öğretimi Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüşleri

Tema	Kodlar	f
İnternete erişim ve altyapı eksikliği ile ilgili yaşanan sorunlar	İnternet kesintisi veya internet bağlantısının yavaş olması	12
	Elektrik kesintisi	2
	EBA'dan kaynaklı sorunlar	6
	Öğrencilerin dijital cihazlara erişememesi	2
Öğrenme sürecine yönelik sorunlar	Öğrencilerin uzaktan görsel sanatlar eğitimine yönelik ilgi eksikliği	8
	Öğrenci-öğretmen iletişim zorluğu	1
	Aynı anda tüm öğrencilerin takip edilemeyişi	4
	Öğrencilerin zamanında derse girememesi	7
	Eğitim kaynaklarının sınırlı kullanılabilirliği	2

Tablo 3'te görüldüğü üzere görsel sanatlar öğretmenlerinin uzaktan görsel sanatlar öğretimi sürecinde internete erişim, altyapı eksikliği ve öğrenme süreci ile ilgili sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir. Araştırmaya katılım gösteren öğretmenlerin tamamı internet kesintisi veya internet bağlantısının yavaş olması (f=12) yönünde sorun yaşadıklarını dile getirmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin birçoğu, öğrencilerin uzaktan görsel sanatlar eğitimine yönelik ilgi eksikliği (f=8) ve öğrencilerin zamanında derse girememesi (f=7) şeklinde sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Görsel sanatlar öğretmenlerinin düşüncelerini ifade eden örnek görüşlerden bazıları aşağıda yer verilmiştir:

“Elektrik ve internet kesintisi olduğunda bazen dersi işlemek amacıyla başka yerlere gitmek zorunda kalıyorum. Bazen de internetin yavaş olduğu zamanlarda dakikalarca sisteme bağlanamıyoruz” (GSÖ-10).

“Öğrenciler genellikle internet kotasını sınavlarda çıkabilecek derslerde kullanmak istemektedir. Tabi bu durum sınıf düzeyine göre farklılık göstermektedir. 5. ve 6. sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin birçoğu uzaktan

görsel sanatlar eğitimine girmek istemektedirler. Ancak 7. ve 8. sınıflarda öğrenim gören öğrenciler, sınava yönelik hedefleri olduğundan uzaktan görsel sanatlar eğitimine yönelik ilgileri daha azdır” (GSÖ-3).

“EBA’den ders işleme sürecinde EBA’nın hazırlamış olduğu materyallere ulaşamıyorum” (GSÖ-11).

“Pandemi sürecinde bazı aileler çalışamadığından maddi açısından sıkıntı yaşamaktadırlar. Dolayısıyla öğrenciler internet erişiminde sıkıntılar yaşamaktadır. Bu öğrenciler her ne kadar bazı noktalarda derse erişimi sağlama imkânı bulsa da derse yönelik iyi bir verim alamıyor” (GSÖ-9).

“Uzaktan görsel sanatlar eğitimi sürecinde öğrencilerin birçoğu derse katılmış gibi görünüyor, ancak görüntüleri kapalı olduğundan dolayı öğrencinin ne yaptığını bilemiyoruz” (GSÖ-6).

Araştırmada, görsel sanatlar öğretmenlerinin COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan görsel sanatlar öğretimi sürecinde kullandıkları materyal, yöntem ve tekniklere ilişkin görüşleri incelenmiştir. Analizler sonucunda elde edilen bulgular Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4

Görsel Sanatlar Öğretmenlerinin Uzaktan Görsel Sanatlar Öğretimi Sürecinde Kullandıkları Materyal, Yöntem ve Tekniklere İlişkin Görüşleri

Tema	Kodlar	f
Uzaktan görsel sanatlar eğitim sürecinde kullanılan yöntem ve teknikler	Düz anlatım	12
	Soru-cevap	8
	Gösterip yaptırma	8
	Ödevlendirme	2
Uzaktan görsel sanatlar eğitim sürecinde kullanılan materyaller	Ders notları (Power Point, Pdf, Word vb.)	9
	Görseller (fotoğraf, şekil, grafik, animasyon vb.)	12
	Video kullanımı	9
	EBA içerikleri	6

Tablo 4 incelendiğinde, görsel sanatlar öğretmenlerinin uzaktan görsel sanatlar öğretimi sürecinde düz anlatım (f=12) yöntemini, diğer yöntem ve tekniklere göre daha fazla tercih ettikleri belirlenmiştir. Öğretmenlerin ders sürecinde soru-cevap (f=8), gösterip yaptırma (f=8) ve ödevlendirme (f=2) şeklinde farklı teknikleri tercih ettikleri görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin

uzaktan görsel sanatlar dersi sürecinde daha çok görsel materyalleri tercih ettikleri, ders notları (f=9), video (f=9) ve EBA (f=6) içerikleri gibi farklı materyalleri kullandıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin bu kapsamdaki bazı örnek ifadeleri şu şekildedir:

“Ders sürecinde düz anlatım, soru-cevap ve gösterip yaptırma yöntemlerini kullanıyorum. Materyal olarak daha çok işlediğim konular ile ilgili görsel verileri tercih ediyorum” (GSÖ-7).

“Sanat akımları ile ilgili videoları EBA’dan indirip öğrencilere izlettiriyorum. Bazen de konunun özelliğine göre Whatsapp üzerinden ödev paylaşımı yapıyorum” (GSÖ-2).

“Bazen de ders sürecinde gösterip yaptırma yöntemi ile uygulamaya dönük farklı teknikler öğretiyorum” (GSÖ-8).

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, görsel sanatlar öğretmenlerinin Covid-19 pandemi sürecinde uygulanan uzaktan eğitime ilişkin görüşleri incelenmiştir. Bu kapsamda birinci alt probleme ilişkin sonuçlar incelendiğinde, öğretmenlerin birçoğu pandemi sürecinde görsel sanatlar dersinin sekteye uğramadan sürekliliğinin sağlanması, zaman ve mekân açısından esnek hale gelmesi şeklinde uzaktan uygulanan eğitime yönelik olumlu görüşlere sahip oldukları belirlenmiştir. Ancak görsel sanatlar öğretmenlerinin geneli uzaktan görsel sanatlar dersi sürecinde öğrenciler ile duygusal bir bağ yakalayamama durumu, uzaktan eğitimin olumsuz yönü olduğunu dile getirmektedirler. Konuyla ilgili literatür incelendiğinde birinci alt probleme ilişkin elde edilen sonuçları destekleyen çalışmalar olduğu görülmektedir. Örneğin, Hebebe vd. (2020) yapmış oldukları çalışmada uzaktan eğitim sayesinde olağanüstü koşullarda dahi eğitimin planlı ve programlı bir şekilde yürütüldüğünü dile getirmektedirler. Karakaya vd. (2020) biyoloji öğretmenleri ile yapmış oldukları çalışmada, uzaktan eğitimin mekândan bağımsız olma açısından avantajlar sağlayabileceğini belirtmişlerdir. Wu vd. (2010) ise çalışmalarında, uzaktan eğitimin derslere erişim esnekliği şeklinde avantajlar getirse de akran teması ve etkileşim eksikliğinin dezavantaja sebep olduğunu dile getirmektedirler. Özellikle bugünkü teknoloji ile öğretmenlerin öğrencileri ile doğrudan etkileşimde bulunmalarını zorlaştırmaktadır. Bu durum öğrencilerin derse motive olmalarını engellemektedir (Başaran ve Aksoy, 2020; Marshall vd., 2020).

Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin elde edilen sonuçlar incelendiğinde, görsel sanatlar öğretmenlerinin uzaktan görsel sanatlar öğretimi

sürecinde internete erişim, altyapı eksikliği ve öğrenme süreci ile ilgili karşılaştıkları sorunları dile getirdikleri görülmektedir. Bu çerçevede internete erişim ve altyapı eksikliği ile ilgili yaşanan sorunlar teması incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı internet kesintisi veya internet bağlantısının yavaş olması yönünde sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Benzer bir sonuç, farklı branşlardaki öğretmenler ile yapılan araştırmalarda da görülmektedir (Almanthari vd., 2020; Bakioğlu, Çevik, 2020; Bayburtlu, 2020; Karakaya vd., 2020; Sari ve Nayır, 2020). Öğrenme sürecine yönelik sorunlar alt teması incelendiğinde, öğretmenlerin birçoğu öğrencilerin uzaktan görsel sanatlar eğitimine yönelik ilgisizliklerini dile getirdikleri görülmektedir. Marshall vd. (2020), araştırmalarında öğrencilerin derse yönelik motivasyonlarının düştüğünü dile getirmektedirler. Bu durumun en önemli nedeni ise, okulların öğrencilere pandemi öncesine göre daha düşük bir not almayacakları şeklinde prosedürü duyurmasıdır. Araştırmaya katılan öğretmenler, bazı öğrencilerin merkezi sınavlara yönelik hedefleri olduğundan, uzaktan görsel sanatlar eğitimine yönelik ilgilerinin daha az olduğunu dile getirmektedirler. Buradan hareketle öğrencilerin görsel sanatlar dersine yönelik ilgi eksiliği, dışsal motivasyondan kaynaklandığı söylenebilir. Ayrıca öğretmenlerin birçoğu öğrencilerin zamanında derse girmemesine yönelik problem yaşadıklarını belirtmektedir. Bu çerçevede ders sürecinin verimli bir şekilde gerçekleşmesine engel bir durum olduğu söylenebilir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi kapsamında elde edilen sonuçlar incelendiğinde, görsel sanatlar öğretmenlerinin uzaktan görsel sanatlar öğretimi sürecinde düz anlatım yöntemini diğer yöntem ve tekniklere göre daha fazla tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenler, soru-cevap ve gösterip yaptırma gibi farklı yöntem ve tekniklerini kullanarak eğitim sürecini yürüttüğü belirlenmiştir. Bu sonuçlara göre görsel sanatlar öğretmenlerinin COVID-19 pandemi sürecinde uygulanan uzaktan eğitim sürecinde farklı öğretim yöntem ve tekniklerini kullandıkları söylenebilir. Benzer bir sonuç, biyoloji ve fen bilgisi öğretmenleri ile yapılan araştırmalarda da görülmektedir (Bakioğlu, Çevik, 2020; Karakaya vd., 2020). Üçüncü alt problem kapsamında elde edilen önemli sonuçlarından birisi de öğretmenlerin tamamı ders sürecinde dijital materyalleri (Power Point, Fotoğraf, video vb.) tercih etmeleridir. Bu sonuç, literatürde yapılan bazı araştırmalar ile paralellik göstermektedir (Bakioğlu, Çevik, 2020; Karakaya vd., 2020).

Bu çalışmada görsel sanatlar öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri belirlenmiştir. Bu çerçevede öğrenme sürecinin önemli paydaşlarından biri olan öğrencilerin de uzaktan görsel sanatlar eğitimine yönelik görüşlerinin belirlenmesi önerilmektedir. Özellikle görsel sanatlar öğretmenlerinin uzaktan

görsel sanatlar öğretimi sürecinde öğrenciler ile yaşanan sorunların detaylandırılması ve bu duruma yönelik çözüm üretilmesi açısından önemli olabileceği düşünülmektedir. Pandemi sürecinde uzaktan görsel sanat eğitimine ani bir geçiş yapıldığı bilinmektedir. Öğrencilerin ve öğretmenlerin COVID-19 salgını gibi ve olağanüstü afet durumlarında uzaktan eğitime hazırlamak amacıyla yeni planlamalar yapılmalı ve öğretim programları bu çerçevede düzenlenmelidir.

KAYNAKÇA / REFERENCES

- Almanthari, A., Maulina, S., & Bruce, S. (2020). Secondary school mathematics teachers' views on e-learning implementation barriers during the COVID-19 pandemic: The case of Indonesia. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 16(7), 1-9. <https://doi.org/10.29333/ejmste/8240>
- Bakioğlu, B., & Çevik, M. (2020). COVID-19 pandemisi sürecinde fen bilimleri öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4), 109-129. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.43502>
- Başaran, M., & Aksoy, A. B. (2020). Anne-babaların korona-virüs (COVID-19) salgını sürecinde aile yaşantılarına ilişkin görüşleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(71), 667-681.
- Bayburtlu, Y. S. (2020). Covid-19 pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinde öğretmen görüşlerine göre türkçe eğitimi. *Electronic Turkish Studies*, 15(4), 31-151. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44460>
- Filiz, B., & Konukman, F. (2020). Teaching strategies for physical education during the COVID-19 pandemic. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 91(9), 48-50. <https://doi.org/10.1080/07303084.2020.1816099>.
- Hebebcı, M. T., Bertiz, Y., & Alan, S. (2020). Investigation of views of students and teachers on distance education practices during the Coronavirus (COVID-19) Pandemic. *International Journal of Technology in Education and Science (IJTES)*, 4(4), 267-282.
- Karakaya, F., Selçuk, A., Cimen, O., & Yılmaz, M. (2020). Investigation of the views of biology teachers on distance education during the COVID-19 pandemic. *Journal of Education in Science Environment and Health*, 6(4), 246-258. <https://doi.org/10.21891/jeseh.792984>.

- Kuo, Y. C., Belland, B. R., Schroder, K. E., & Walker, A. E. (2014). K-12 teachers' perceptions of and their satisfaction with interaction type in blended learning environments. *Distance Education*, 35(3), 360-381. <https://doi.org/10.1080/01587919.2015.955265>
- Marshall, D. T., Shannon, D. M., & Love, S. M. (2020). How teachers experienced the COVID-19 transition to remote instruction. *Phi Delta Kappan*, 102(3), 46-50. <https://doi.org/10.1177/0031721720970702>
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel Arastirma: Desen ve Uygulama için Bir Rehber*. (S. Turan, Çev.). Nobel Yayın.
- Menchaca, M. P., & Bekele, T. A. (2008). Learner and instructor identified success factors in distance education. *Distance Education*, 29(3), 231-252. <https://doi.org/10.1080/01587910802395771>
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (2015). *Nitel Veri Analizi*. (S. Akbaba Altun ve A. Ersoy, Çev.). Pegem Akademi.
- Mulenga, E. M., & Marbn, J. M. (2020). Is COVID-19 the gateway for digital learning in mathematics education. *Contemporary Educational Technology*, 12(2), 1-11. <https://doi.org/10.30935/cedtech/7949>
- Sari, T., & Nayır, F. (2020). Challenges in distance education during the (Covid-19) pandemic period. *Qualitative Research in Education*, 9(3), 328-360. <http://dx.doi.org/10.17583/qre.2020.5872>
- Snmez, M., Yıldıırım, K., & etinkaya, F. . (2020). Yeni tip koronavirs (SARS-CoV2) salgınına bağlı uzaktan eğitim srecinin sınıf ėretmenlerinin grşleriyle değerlendirilmesi. *Electronic Turkish Studies*, 15(6), 855-875. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.43799>
- Varea, V., & Gonzlez-Calvo, G. (2020). Touchless classes and absent bodies: teaching physical education in times of Covid-19. *Sport, Education And Society*, 1-15. <https://doi.org/10.1080/13573322.2020.1791814>
- Wu, J. H., Tennyson, R. D., & Hsia, T. L. (2010). A study of student satisfaction in a blended e-learning system environment. *Computers & Education*, 55(1), 155-164. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2009.12.012>
- Wu, J. H., Tennyson, R. D., Hsia, T. L., & Liao, Y. W. (2008). Analysis of e-learning innovation and core capability using a hypercube model. *Computers in Human Behavior*, 24, 1851-1866. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2008.02.008>

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (10. Baskı), Ankara: Seçkin Yayınları.

EXTENDED ABSTRACT

Aim: As COVID-19 has become a global pandemic and the declaration of the World Health Organization (WHO) as such, most countries in the world have implemented various restrictions in social life and formal education as precautions. Accordingly, schools were closed down in 194 countries. To ensure the continuation of education, the process was conducted by using distance education tools. Within this framework, the visual arts course, as well as other courses, was maintained online via the Education Information Network (EIN) in Turkey. It was also observed that no study investigated the perceptions of visual arts teachers toward the distance visual arts education in the pandemic period. In this process, determining the perceptions of visual arts teachers toward distance visual arts education is of importance in terms of guiding all the parties involved in the visual arts education. Accordingly, this study aims to investigate the perceptions of teachers toward distance visual arts education in the COVID-19 pandemic period.

Method: The study is a qualitative study that is based on the case study model. Based on the aim of the study, the perceptions of 12 visual arts teachers, who served in different schools in different cities, were appealed. In the study group, the maximum variation sampling method, which is one of the purposive sampling methods, was used while determining the teachers. To create a data collection tool, in the literature review, a draft for a semi-structured interview form with 6 questions was created. Then, the draft form was presented to two experts with Ph.D. degrees in the field of visual arts. According to the opinions of the experts, two questions were combined. Within this scope, the final form with 5 questions was obtained. The interview questions were presented to the visual arts teachers online via the Zoom application. By this method, the conversations with the teachers were recorded. The interviews with each teacher lasted for approximately 40 minutes. The visual arts teachers participated in the study voluntarily. Before the data analysis, the digital sound files that were recorded were transferred into transcriptions with the utmost care. Then, the response forms of each teacher were labeled as VAT-1 and VAT-2. In this way, the data that were gathered together were analyzed by content analysis. In the study, the written texts were compared with the coding list of another expert to provide coding reliability. A third expert checked the consistency between the themes and codes, and their accordance with the literature.

Results: As a result of the study, it was determined that the visual arts teachers had both positive and negative perceptions toward distance visual arts education in the COVID-19 period. It was also determined that the teachers experienced problems related to internet access, lack of infrastructure, and learning process in the distance visual arts education period. Furthermore, it was determined that the teachers preferred the direct instruction method more frequently in the distance education period compared to other methods and techniques.

Discussion and Conclusion: When the results regarding the first subproblem of the study were examined, it was determined that most of the teachers had positive perceptions toward the distance education, such as enabling the continuity of the visual arts courses without interruption in the pandemic period, and making it flexible in terms of time and place. However, a majority of the visual arts teachers stated that the inability to establish an emotional connection with the students during the distance visual arts education created a negative aspect for distance education. When the literature on the subject was reviewed, it was observed that several studies supported these results.

When the results regarding the second subproblem of the study were examined, it was observed that the visual arts teachers mentioned experiencing problems related to internet access, lack of infrastructure, and learning process in the distance visual arts education process. Similar results were reported in previous studies that were conducted with teachers in other branches (Almanthari et al., 2020; Bakioğlu, Çevik, 2020; Bayburtlu, 2020; Karakaya et al., 2020; Sari and Nayır, 2020).

When the results obtained within the framework of the third subproblem of the study were examined, it was determined that the visual arts teachers preferred the direct instruction method more frequently in the distance visual arts education process compared to other methods and techniques. Similar results were reported in studies that were conducted with biology and science teachers (Bakioğlu, Çevik, 2020; Karakaya et al., 2020). According to the results obtained, it is suggested that novel plans and education programs should be regulated to prepare students and teachers for distance education in extraordinary disaster situations such as the COVID-19 pandemic.